

Aktywny marzec w NIST: Przegląd wydarzeń i debat samorządowych

Tematyka finansów samorządowych była ważnym wątkiem marcowych debat. Punktem wyjścia do wielu dyskusji stał się raport NIST pt. „Sukces w ogóle, ale diabeł tkwi w szczególe...”. Podczas XI Europejskiego Kongresu Samorządowego w Mikołajkach dyrektor NIST, prof. Paweł Swianiewicz, uczestniczył m.in. w sesji organizowanej przez Ruch Samorządowy Tak Dla Polski, gdzie prezentował oceny i rekomendacje zmian w ustawie o dochodach JST. Wskazywano na potrzebę poważnych korekt niezbędnych do racjonalizacji systemu. Profesor wziął również udział w debacie o zmianach granic gmin oraz udzielił licznych wywiadów, w których podkreślał wpływ procesów depopulacyjnych na finanse samorządów i jakość świadczonych usług publicznych.

Do raportu finansowego NIST nawiązała również dr Julita Łukomska podczas debaty otwierającej VIII Krajowy Kongres Forów Skarbników pt. „Stan finansów JST – od algorytmów do realiów – co działa, a co wymaga zmiany?”. Spotkanie poświęcone było aktualnej kondycji finansowej jednostek samorządu terytorialnego oraz ocenie zmian w systemie ich finansowania. Rozmawiając o planowanej na 2026 r. ewaluacji ustawy o dochodach JST z października 2024 r., zastępczyni dyrektora NIST wskazała zarówno rozwiązania możliwe do szybkiego wdrożenia, jak i te wymagające pogłębionej analizy i namysłu. Ekspertka rozmawiała również o „luce oświatowej” podczas XIII Konferencji „Edukacja Przyszłości”, gdzie dr Julita Łukomska moderowała panel dotyczący tego zagadnienia w którym dyskutowano o standardach finansowania szkół w dobie nowych przepisów dochodowych.

W siedzibie Najwyższej Izby Kontroli dr Julita Łukomska wspólnie z Agatą Karbownik przedstawiły wyniki badań nad relacjami finansowymi JST z organizacjami pozarządowymi. Ekspertki wskazały na dynamiczny wzrost wsparcia dla NGO (4,1 mld zł w 2024 r.), podkreślając jednocześnie potrzebę uporządkowania klasyfikacji budżetowej w tym zakresie. Praktyczne aspekty zarządzania kosztami wewnątrz kraju wybrzmiały w Szczyrku, gdzie podczas konferencji poświęconej przywództwu dyrektor NIST omówił problematykę niedofinansowania zadań zleconych. Zapowiedziano tam również publikację nowego, szczegółowego raportu na ten temat, która planowana jest na kwiecień br.

To tylko część wydarzeń, na których obecny był NIST pełna lista prezentuje się następująco:

- **XI Europejski Kongres Samorządów** (Mikołajki) – prof. Paweł Swianiewicz
- **Panel NIK pt. „Współpraca JST z organizacjami pozarządowymi”** (Warszawa) – dr Julita Łukomska, Agata Karbownik
- **Konferencja OECD-SIGMA** (Skopje) – prof. Paweł Swianiewicz
- **Konferencja „Przywództwo i Innowacje w Samorządzie”** (Szczyrk) – prof. Paweł Swianiewicz
- **VIII Krajowy Kongres Forów Skarbników** (Warszawa) – dr Julita Łukomska
- **Konferencja ZMP „Efektywność zasadniczego podziału administracyjnego - sytuacja miast”** (Tczew) – dr Anna Kurniewicz
- **XIII Ogólnopolska Konferencja Samorządu i Oświaty „EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI”** (Warszawa) – dr Julita Łukomska
- **Konferencja „Tradycja i Rozwój Finansów Samorządowych” – UEP i SGH** (Poznań) – prof. Paweł Swianiewicz